

Warszawa, dnia 5 października 2015 r.

Poz. 1535

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU¹⁾**

z dnia 22 września 2015 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do wykonywania prac podwodnych

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 października 2003 r. o wykonywaniu prac podwodnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do wykonywania prac podwodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 856) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 4 w ust. 1:
 - a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zapewnia uczestnikom szkolenia dostęp do procedur wykonywania prac podwodnych obejmujących swym zakresem ćwiczenia praktyczne;”;
 - b) w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) zapewnia zapis zadań zaliczeniowych, opisanych w ramowych programach szkolenia nurka III, II, I klasy, nurka saturowanego oraz kierownika prac podwodnych III, II i I klasy, przy wykorzystaniu urządzenia do rejestracji obrazu i dźwięku spod powierzchni wody oraz z komory dekompresyjnej i hiperbarycznej pozwalającego na rejestrację i nagranie tych zadań na informatycznym nośniku danych.”;
- 2) w § 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ośrodki, których szkolenia zostały uznane przez Dyrektora, zgłaszają Dyrektorowi, w terminie 14 dni przed rozpoczęciem szkolenia, planowany termin szkolenia i miejsce prowadzenia zajęć oraz przesyłają harmonogram szkolenia.”;
- 3) w § 9:
 - a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Ramowy program szkolenia i wymagania egzaminacyjne dla kierownika prac podwodnych III klasy są określone w załączniku nr 4a do rozporządzenia.”;
 - b) dodaje się ust. 9–11 w brzmieniu:

„9. Ustala się ramowe programy szkoleń uzupełniających na odnowienie dyplomu, o którym mowa w art. 22 ust. 5a ustawy.

10. Ramowy program szkolenia uzupełniającego dla odnowienia dyplomu nurka dla osób spełniających wymagania do przedłużenia ważności dyplomu określa załącznik nr 7a do rozporządzenia.

11. Ramowy program szkolenia uzupełniającego dla odnowienia dyplomu nurka dla osób niespełniających wymagań do przedłużenia ważności dyplomu określa załącznik nr 7b do rozporządzenia.”;

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1257).

4) po § 9 dodaje się § 9a w brzmieniu:

„§ 9a. W trakcie szkolenia ośrodek uznaje za zaliczone obowiązkowe zadania zaliczeniowe wykonywane przez osobę uczestniczącą w szkoleniu wymienione w ramowych programach szkolenia nurka III, II, I klasy, nurka saturowanego oraz kierownika prac podwodnych III, II i I klasy. Zadania zaliczeniowe powinny zostać zapisane w formie obrazu i dźwięku na informatycznym nośniku danych. Oryginał zapisu należy dołączyć do dokumentacji kursu ośrodka szkoleniowego, a kopię przekazać osobie uczestniczącej w szkoleniu.”;

5) w § 10 w ust. 4 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) zapis zadań zaliczeniowych opisanych w ramowych programach szkolenia nurka III, II, I klasy, nurka saturowanego oraz kierownika prac podwodnych III, II i I klasy sporządzony przez ośrodek na informatycznym nośniku danych.”;

6) w § 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin na dyplom nurka III klasy i dyplom kierownika prac podwodnych III klasy przeprowadza się w dwóch etapach: teoretycznym i praktycznym.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Egzamin na dyplomy: nurka II i I klasy, nurka saturowanego, kierownika prac podwodnych II i I klasy oraz świadectwo operatora systemów nurkowych składa się wyłącznie z etapu teoretycznego.”;

7) w § 12 uchyla się ust. 4;

8) w § 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Warunkiem zdania egzaminu na dyplom nurka III klasy i dyplom kierownika prac podwodnych III klasy jest uzyskanie oceny pozytywnej z etapu teoretycznego i etapu praktycznego.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Warunkiem zdania egzaminu na dyplomy: nurka II i I klasy, nurka saturowanego, kierownika prac podwodnych II i I klasy oraz świadectwo operatora systemów nurkowych jest uzyskanie oceny pozytywnej z etapu teoretycznego.”;

9) w załączniku nr 1 do rozporządzenia:

a) w tabeli lp. 6 otrzymuje brzmienie:

6	Procedury i tabele dekompresji. Zapoznanie się z budową i działaniem komór dekompresyjnych. Zasady bezpiecznego zachowania się w komorze dekompresyjnej. Ćwiczenia dekompresji powierzchniowej po wynurzeniu nurka, z wykorzystaniem komory dekompresyjnej.	8	8
---	---	---	---

b) odnośnik pod tabelą otrzymuje brzmienie:

„* W czasie trwania szkolenia nurek III klasy powinien w sprzęcie nurkowym wykonać co najmniej 30 zanurzeń, w tym: 15 zanurzeń w zakresie głębokości 0–10 m, 10 zanurzeń w zakresie głębokości 11–15 m i 5 zanurzeń w zakresie głębokości 16–20 m. Łączny czas przebywania pod powierzchnią wody nie powinien być krótszy niż 15 godzin, a minimalny czas pojedynczego zanurzenia powinien trwać co najmniej 15 minut. Nurek III klasy powinien w czasie trwania szkolenia wykonać również następujące zadania zaliczeniowe:

1. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny symulowanej akcji ratowniczej z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 10 m podczas prac prowadzonych w sprzęcie autonomicznym wyposażonym w maskę pełnotwarzową.
2. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny symulowanej akcji ratowniczej z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 10 m podczas prac prowadzonych w sprzęcie zasilanym przewodowo wyposażonym w hełm nurkowy.
3. Przeprowadzenie zadania polegającego na pracy pod powierzchnią wody z użyciem narzędzi hydraulicznych lub pneumatycznych.”;

- 10) w załączniku nr 2 do rozporządzenia odnośnik pod tabelą otrzymuje brzmienie:
- „* W czasie trwania szkolenia nurek II klasy powinien w sprzęcie nurkowym wykonać co najmniej 15 zanurzeń, w tym 2 zanurzenia w zakresie głębokości 45–50 m, 3 zanurzenia w zakresie głębokości 30–45 m, a łączny czas wykonywania prac podwodnych powinien wynieść co najmniej 15 godzin. Nurek II klasy powinien w czasie trwania szkolenia wykonać również następujące zadania zaliczeniowe:
1. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny symulowanej akcji ratowniczej z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 30 m z wykorzystaniem opuszczanej platformy i komory dekompresyjnej.
 2. Wykonanie nurkowania z wykorzystaniem techniki dekompresji powierzchniowej, z czasem pobytu w komorze nie krótszym niż 30 minut.
 3. Przeprowadzenie cięcia lub spawania metali pod powierzchnią wody.”;
- 11) w załączniku nr 3 do rozporządzenia odnośnik pod tabelą otrzymuje brzmienie:
- „* W czasie trwania szkolenia nurek I klasy powinien w sprzęcie nurkowym wykonać co najmniej 15 zanurzeń, w tym 5 zanurzeń w zakresie głębokości większej niż 50 m z wyjściem z dzwonu nurkowego na wodach otwartych, a łączny czas przebywania w warunkach głębinowych prac podwodnych powinien wynieść co najmniej 10 godzin oraz dodatkowo 10 godzin w komorze dekompresyjnej. Nurek I klasy powinien w czasie trwania szkolenia wykonać również następujące zadania zaliczeniowe:
1. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny symulowanej akcji ratowniczej z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 50 m, z wykorzystaniem dzwonu nurkowego i komory dekompresyjnej.
 2. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny pozostający w dzwonie nurkowym czynności z zakresu procedur ratowniczych dotyczących utraty komunikacji, ogrzewania i gazu oddechowego przez nurka roboczego.
 3. Przeprowadzenie prac podwodnych na głębokości nie mniejszej niż 50 m.”;
- 12) w załączniku nr 4 do rozporządzenia odnośnik pod tabelą otrzymuje brzmienie:
- „* W czasie trwania szkolenia nurek saturowany powinien w sprzęcie nurkowym wykonać co najmniej 2 zanurzenia saturowane, z których co najmniej jedno powinno zostać przeprowadzone przy plateau saturacji większym niż 30 m i zanurzeniu na głębokość nie mniejszą niż 50 m oraz w czasie saturacji nie krótszym niż 48 godzin. Łączny czas przebywania pod powierzchnią wody i w komorze hiperbarycznej w trakcie szkolenia powinien wynieść co najmniej 60 godzin. Nurek saturowany powinien w czasie trwania szkolenia wykonać również następujące zadania zaliczeniowe:
1. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny symulowanej akcji ratowniczej z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 50 m, z wykorzystaniem dzwonu nurkowego i komory hiperbarycznej.
 2. Przeprowadzenie jako nurek asekuracyjny pozostający w dzwonie nurkowym czynności z zakresu procedur ratowniczych dotyczących utraty komunikacji, ogrzewania i gazu oddechowego przez nurka roboczego.
 3. Przeprowadzenie czynności z zakresu znajomości procedur w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej w komorze hiperbarycznej, w szczególności pożaru, utraty szczelności, zanieczyszczenia atmosfery, podczas pobytu nurków pozostających w warunkach podwyższonego ciśnienia w komorze hiperbarycznej w trakcie długotrwałych prac podwodnych.”;
- 13) po załączniku nr 4 do rozporządzenia dodaje się załącznik nr 4a do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 14) w załączniku nr 5 do rozporządzenia odnośnik pod tabelą otrzymuje brzmienie:
- „* W czasie trwania szkolenia kierownik prac podwodnych II klasy powinien co najmniej przez 30 godzin kierować pracami podwodnymi oraz wykonać następujące zadania zaliczeniowe:
1. Kierowanie symulowaną akcją ratowniczą z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 30 m, z wykorzystaniem opuszczanej platformy i komory dekompresyjnej.
 2. Kierowanie nurkowaniem z wykorzystaniem techniki dekompresji powierzchniowej, z czasem pobytu w komorze dekompresyjnej nie krótszym niż 30 minut.
 3. Kierowanie operacją cięcia lub spawania metali pod powierzchnią wody.”;
- 15) w załączniku nr 6 do rozporządzenia odnośnik pod tabelą otrzymuje brzmienie:
- „* W czasie trwania szkolenia kierownik prac podwodnych I klasy powinien kierować co najmniej 3 cyklami głębinowych prac podwodnych i 1 cyklem długotrwałych prac podwodnych, trwającym co najmniej 30 godzin oraz wykonać następujące zadania zaliczeniowe:
1. Kierowanie symulowaną akcją ratowniczą z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 50 m, z wykorzystaniem dzwonu nurkowego i komory hiperbarycznej.

2. Kierowanie pracami wykonywanymi z dzwonu nurkowego na głębokości nie mniejszej niż 50 m.
 3. Kierowanie symulowaną akcją ratowniczą w komorze hiperbarycznej, w szczególności w przypadku pożaru, utraty szczelności, zanieczyszczenia atmosfery, nurków pozostających w warunkach podwyższonego ciśnienia w komorze hiperbarycznej w trakcie długotrwałych prac podwodnych.”;
- 16) po załączniku 7 do rozporządzenia dodaje się załączniki nr 7a i 7b do rozporządzenia w brzmieniu określonym odpowiednio w załącznikach nr 2 i 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do szkoleń określonych w § 9 rozporządzenia zmienianego w § 1 rozpoczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury i Rozwoju: *M. Wasiak*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury
i Rozwoju z dnia 22 września 2015 r. (poz. 1535)

Załącznik nr 1

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA I WYMAGANIA EGZAMINACYJNE
DLA KIEROWNIKA PRAC PODWODNYCH III KLASY**

Lp.	Tematy zajęć edukacyjnych – nazwy przedmiotów	Liczba godzin	
		zajęć teoretycznych	ćwiczeń praktycznych
1	Przepisy prawne dotyczące prac podwodnych: ustawa i rozporządzenia wykonawcze do ustawy. Wybrane zagadnienia z prawa pracy. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac podwodnych. Przepisy i normy techniczne (PN-EN) dotyczące sprzętu nurkowego i wyposażenia bazy prac podwodnych. Przepisy towarzystw klasyfikacyjnych w zakresie prac podwodnych, obiektów zanurzalnych i urządzeń podnośnych.	4	-
2	Obowiązki kierownika prac podwodnych oraz organizatora prac podwodnych, nurków i innych członków ekipy nurkowej. Prowadzenie dokumentacji wykonywania prac podwodnych.	2	2
3	System nadzoru państwowego nad bezpieczeństwem prowadzenia prac podwodnych. Znajomość systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy przy prowadzeniu prac podwodnych. Opracowywanie procedur prac podwodnych.	2	-
4	Podstawy hydrologii i hydrotechniki oraz budowy jednostek pływających.	3	-
5	Wybrane zagadnienia z fizyki, medycyny, fizjologii i higieny pracy związane z wykonywaniem prac podwodnych. Czynniki oddechowe, analiza ich składu chemicznego, wypadki, urazy i choroby wywołane dekompresją.	4	-
6	Wyposażenie bazy prac podwodnych w sprzęt nurkowy oraz urządzenia techniczne; rodzaje, budowa, zastosowanie, ograniczenia, konserwacja, kontrola stanu technicznego i atestacja.	3	3
7	Procedury dekompresji i kompresji nurków.	4	2
8	Planowanie, przygotowanie oraz technika wykonywania prac podwodnych na małych głębokościach. Komunikacja wewnątrz ekipy nurkowej. Zarządzanie personelem.	4	4
9	Kierowanie pracami podwodnymi z wykorzystaniem sprzętu autonomicznego i maski pełnotwarzowej.	4	6
10	Kierowanie pracami podwodnymi z wykorzystaniem sprzętu zasilanego przewodowo i hełmu nurkowego.	4	6
11	Kierowanie pracami podwodnymi wykonywanymi w trudnych warunkach.	3	3
12	Kierowanie szczególnie niebezpiecznymi pracami podwodnymi.	3	3
13	Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej; pierwsza pomoc w przypadku wypadków i chorób dekompresyjnych.	3	5
14	Budowa, funkcje oraz procedury wykorzystania komory dekompresyjnej w miejscu prowadzenia prac podwodnych.	2	4

15	Postępowanie w sytuacjach awaryjnych lub zagrożenia życia i zdrowia nurków, pod powierzchnią wody. Awaryjne sygnały porozumiewania się. Ćwiczenia z zakresu ratowania nurka z wykorzystaniem nurka zabezpieczającego.	3	8
16	Obliczenia dotyczące planowania prac podwodnych. Zabezpieczenie logistyczne prac podwodnych.	2	-
	Razem: 96 godzin wykładów i ćwiczeń.	50	46*

* W czasie trwania szkolenia kierownik prac podwodnych III klasy powinien co najmniej przez 20 godzin kierować pracami podwodnymi oraz wykonać następujące zadania zaliczeniowe:

1. Kierowanie symulowaną akcją ratowniczą z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 10 m podczas prac prowadzonych w sprzęcie autonomicznym.
2. Kierowanie symulowaną akcją ratowniczą z wydobyciem nieprzytomnego nurka z głębokości nie mniejszej niż 10 m podczas prac w sprzęcie zasilanym przewodowo wyposażonym w hełm nurkowy.
3. Kierowanie pracami podwodnymi podczas prac prowadzonych z użyciem narzędzi hydraulicznych lub pneumatycznych.

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE**I. Kierownik prac podwodnych III klasy powinien wykazać się wiedzą z zakresu:**

1. Przepisów prawnych regulujących wykonywanie prac podwodnych oraz przepisów porządkowych dotyczących oznakowania miejsc prowadzenia prac podwodnych na polskich wodach morskich i śródlądowych.
2. Wymogów systemu zarządzania systemem bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach podwodnych.
3. Rodzajów, budowy i zasad działania sprzętu nurkowego i wyposażenia bazy prac podwodnych oraz procedur pracy z typowymi narzędziami do prac podwodnych.
4. Obsługi sprzętu nurkowego i wyposażenia bazy do prac podwodnych.
5. Tworzenia i stosowania procedur prac podwodnych oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac podwodnych na małych głębokościach.
6. Budowy i zasad użycia narzędzi i urządzeń zabezpieczających prace podwodne, z wyłączeniem narzędzi do prowadzenia szczególnie niebezpiecznych prac podwodnych.
7. Sposobów przeliczania jednostek fizycznych.
8. Tabel i procedur kompresji i dekompresji oraz zasad ustalania i doboru dekompresji dla małych i średnich głębokości.
9. Zasad postępowania po wystąpieniu wypadku lub zagrożenia bezpieczeństwa nurków i ekipy prac podwodnych.
10. Zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w tym z wykorzystaniem komory dekompresyjnej.

II. Kierownik prac podwodnych III klasy powinien wykazać się umiejętnościami z zakresu.

1. Przygotowania bazy prac podwodnych i stanowiska kierowania pracami podwodnymi.
2. Bezpiecznego kierowania ekipą nurków przy wykonywaniu prac podwodnych na małych głębokościach.
3. Opracowania i wdrożenia planu i procedur prowadzenia prac podwodnych.
4. Dokumentowania nurkowania oraz uzupełniania dokumentacji osobistej nurków.
5. Kontrolowania stanu technicznego sprzętu oraz urządzeń bazy prac podwodnych, zgodnie z przepisami prawa.
6. Dobierania zestawu niezbędnego wyposażenia bazy prac podwodnych na małych głębokościach.
7. Kierowania pracami podwodnymi wykonywanymi w sprzęcie autonomicznym.
8. Kierowania pracami podwodnymi wykonywanymi w sprzęcie przewodowym.
9. Sprężenia nurka w komorze dekompresyjnej do głębokości 20 m.
10. Kierowania procedurami udzielania pomocy przedmedycznej w przypadku nagłych chorób i wypadków.
11. Obliczeń dotyczących planowania prac podwodnych.
12. Zabezpieczenia logistycznego prac podwodnych.

Załącznik nr 2

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA UZUPEŁNIAJĄCEGO DLA ODNOWIENIA DYPLOMU NURKA
DLA OSÓB SPEŁNIAJĄCYCH WYMAGANIA DO PRZEDŁUŻENIA WAŻNOŚCI DYPLOMU***

Lp.	Tematy zajęć edukacyjnych – nazwy przedmiotów	Liczba godzin	
		zajęć teoretycznych	ćwiczeń praktycznych
1	Przepisy prawne dotyczące prac podwodnych: ustawa i rozporządzenia wykonawcze do ustawy. Wybrane zagadnienia z prawa pracy. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac podwodnych.	2	-
2	Sprzęt nurkowy i wyposażenie bazy prac podwodnych: rodzaje, budowa, zastosowanie, konserwacja i przeglądy. Przepisy i normy techniczne (PN-EN) dotyczące sprzętu nurkowego i wyposażenia bazy prac podwodnych.	2	-
3	Postępowanie w sytuacjach awaryjnych lub zagrożenia życia. Awaryjne sygnały porozumiewania się. Ćwiczenia z zakresu ratowania nurka z wykorzystaniem nurka asekuracyjnego.	2	-
4	Udzielanie pierwszej pomocy.	-	2
	Razem: 8 godzin wykładów i ćwiczeń.	6	2

* Szkolenie dla osób mogących udokumentować okres co najmniej 250-godzinnej praktyki w zakresie wykonywania prac podwodnych, uzyskanej w okresie 5 lat od dnia wydania dyplomu, zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy, w przypadku gdy dyplom utracił ważność.

Załącznik nr 3

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA UZUPEŁNIAJĄCEGO DLA ODNOWIENIA DYPLOMU NURKA
DLA OSÓB NIESPEŁNIAJĄCYCH WYMAGAŃ DO PRZEDŁUŻENIA WAŻNOŚCI DYPLOMU***

Lp.	Tematy zajęć edukacyjnych – nazwy przedmiotów	Liczba godzin	
		zajęć teoretycznych	ćwiczeń praktycznych
1	Przepisy prawne dotyczące prac podwodnych: ustawa i rozporządzenia wykonawcze do ustawy. Wybrane zagadnienia z prawa pracy. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac podwodnych.	3	-
2	Wybrane zagadnienia z fizyki, medycyny, fizjologii i higieny pracy, związane z wykonywaniem prac podwodnych.	3	-
3	Sprzęt nurkowy i wyposażenie bazy prac podwodnych: rodzaje, budowa, zastosowanie, konserwacja i przeglądy. Przepisy i normy techniczne (PN-EN) dotyczące sprzętu nurkowego i wyposażenia bazy prac podwodnych.	2	-
4	Procedury i tabele dekompresji, zapoznanie się z budową i działaniem komór dekompresyjnych. Procedury bezpiecznego zachowania się w komorze dekompresyjnej.	2	4
5	Planowanie, przygotowanie i technika wykonania prac podwodnych w sprzęcie autonomicznym z wykorzystaniem maski pełnotwarzowej. Procedury prac podwodnych i zasady bezpieczeństwa.	1	5
6	Planowanie, przygotowanie i technika wykonania prac podwodnych w sprzęcie zasilanym przewodowo z wykorzystaniem helmu nurkowego. Procedury prac podwodnych i zasady bezpieczeństwa.	2	5
7	Wykonywanie szczególnie niebezpiecznych prac podwodnych.	2	5
8	Wykonywanie prac podwodnych w trudnych warunkach.	1	2
9	Postępowanie w sytuacjach awaryjnych lub zagrożenia życia. Awaryjne sygnały porozumiewania się. Ćwiczenia z zakresu ratowania nurka z wykorzystaniem nurka asekuracyjnego.	2	5
10	Udzielanie pierwszej pomocy.	2	4
	Razem: 50 godzin wykładów i ćwiczeń.	20	30

* Szkolenie dla osób, które nie mogą udokumentować okresu co najmniej 250-godzinnej praktyki w zakresie wykonywania prac podwodnych, uzyskanej w okresie 5 lat od dnia wydania dyplomu, zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy, w przypadku gdy dyplom utracił ważność.